

FRITT PALESTINA

MEMLEMSBLADET TIL
PALESTINAKOMITEEN I NORGE

**BOIKOTT
EUROVISION**
en suksess!

Norske artister dro til Palestina og bidro på solidaritetskonsert i Betlehem under Eurovision.

FRITT PALESTINA NR 1. 2019

- 02 INNHOLDSFORTEGNELSE
- 03 LEDER
- 04 AKTUELT
- 08 OLJEFONDET
- 12 SOLIDARITET OG STYRKE
- 18 REIS, LÆR OG FORSTÅ!
- 23 VALG 2019
- 27 JEWISH VOICE FOR PEACE
- 29 EUROVISION
- 34 AKTIVISME
- 37 SKEIV AKTIVISME
- 38 BUTIKKAKSJONER
- 40 LIBANON
- 44 STUDIETUR
- 46 KONTAKTER

Bli med til Libanon!

FRITT PALESTINA

er medlemsbladet til Palestinakomiteen i Norge. Bladet sendes også til alle bidragsytere til innsamlingen Palestina-solidaritet og Palestinakomiteens fadderordning. Meningsinnholdet i artiklene er den enkelte forfatters ansvar og representerer ikke nødvendigvis Palestinakomiteen i Norges syn.

Stoff sendes til:

medlemsblad@palestinakomiteen.no

Redaksjon:

Kathrine Jensen, ansv. redaktør
Line Snekvik, redaksjonssjef
Birte Bødtker.

Forsidebilde:

Birte Bødtker

Layout:

Birte Bødtker

Trykk:

Oslo Kongressenter/Servicesenteret

Redaksjonen for dette nummeret ble avsluttet 21.juni 2019.

Palestinakomiteen i Norge:

Frivillighetshuset,
Kolstadgata 1, 0652 Oslo
Telefon: 95 96 98 74
www.palestinakomiteen.no
www.boikottisrael.no
Organisasjonsnummer:
984.688.172

KONTINGENTSATSER:

VANLIG MEDLEM: kr 500
REDUSERT KONTINGENT: kr 250
UNGDOMSKONTINGENT: kr 100

(frem til fylte 19 år)

FAMILIEKONTINGENT: kr 500+200

(Kr 500 hovedmedlem + kr 200 pr ekstra medlem)

KONTONUMMER:

Hovedkonto:
0530 28 03112
Palestina-solidaritet:
0532 55 41263
Medlemskontingent:
0539 32 08831

TIL VALG FOR PALESTINA

Mer enn 70 millioner mennesker er på flukt i verden i dag. 5 897 763 av dem er palestinere.

KATHRINE JENSEN
Leder

Den systematiske fordrivingen av palestinere som tok til i 1948 da 750 000 palestinere ble jaget bort fra sin hjem, pågår den dag i dag. I Øst-Jerusalem har Israel den siste tiden eskalert ødeleggelsene av palestinernes hus og i Hebron kastes palestinere ut av hjemme sine for å gjøre plass til israelske bosettere.

Israel velger med dette en taktikk om å gjøre livet så uutholdelig for palestinerne at de skal gi opp og dra fra sine hjem. Men palestinerne holder ut, de holder fast og de krever sin rett.

Et av BDS-bevegelsens krav er at palestinernes rett til retur skal respekteres, og på Gazastripen har befolkningen i over ett år blitt skutt i stykker for å markere retten til å vende tilbake til sine hjem.

For palestinerne handler retten til retur i stor grad om anerkjennelse av uretten som er begått mot dem, unnskyldning for det som har skjedd og kompensasjon. Uansett må palestinerne selv være med på å bestemme hvordan retten til retur skal forvaltes.

De palestinske flyktingenes blotte eksistens er en trussel mot Israels settler-kolonialistiske prosjekt, og USAs angrep på UNRWA¹ må sees i lys av dette.

Til høsten risikerer omlag 500 000 palestinske barn å ikke få starte skoleåret. UNRWA, som sørger for disse barnas mulighet til skolegang, driver nå med underskudd etter at USA bestemte seg for å kutte støtten til UNRWA.

USA er også på banen med «århundrets avtale» arbeidet fram av Donald Trumps svigersønn Jared Kushner, en dedikert støttespiller for ulovlige bosettinger. Det er liten grunn til å tro at Kushners ny-kolonialisme vil inkludere palestinernes nasjonale og politiske rettigheter.

Avtalen er etter sigende primært et økonomisk utviklingsinitiativ for den okkuperte Vestbredden og Gazastripen, der forholdene skal være omtrent

som i dag, men under fullstendig israelsk kontroll. Det er videre klare indikasjoner på at en palestinsk stat og palestinsk selvbestemmelse er utelukket.

Ifølge Kushner fortjener alle palestinere «muligheten til å leve et bedre liv og muligheten til å betale sine boliglån», men altså som lydige understatter. Eller apartheid som det også kalles.

Til høsten er det kommunevalg i Norge. For oss blir det viktig å arbeide for å fremme vedtak i kommunene om å avstå fra handel som er med på å sementere Israels okkupasjon og apartheid. Et argument som gjerne brukes for å avvise dette er at kommuner ikke skal drive med utenrikspolitikk, men kommuner har likefullt et ansvar for å ikke bidra til folkerettsbrudd. Tromsø og Trondheim er blant de kommunene som har vedtatt at de ikke vil handle i strid med folkeretten. Internasjonal solidaritet angår oss alle, og det som skjer lokalt virker globalt. Politikere er opptatt av det velgerne er opptatt av. La din stemme være en stemme for Palestina ved høstens valg.

«Til høsten risikerer omlag 500 000 palestinske barn å ikke få starte skoleåret»

¹ UNRWA - UNITED NATIONS RELIEF AND WORK AGENCY FOR PALESTINE REFUGEES IN THE NEAR EAST.

Vil du være med på et spennende prosjekt om palestinske folkedrakter; «thobes»? Vi ønsker å belyse thobens betydning for nasjonsbygging og nasjonal identitet for palestinere. Dette kan gjøres ved å for eksempel sammenligne bunadens betydning for nordmenn eller koftens betydning for samer. Innretning er ikke fastsatt ennå. Vi søker etter engasjerte frivillige som kan tenke seg å være med på å utforme og gjennomføre prosjektet i Oslo våren 2020. Du trenger ikke å bo i Oslo for å være med. Vi ser etter frivillige som har interesse for kulturformidling, historie, skrivning og markedsføring. Kontakt prosjektansvarlig Gada Azam på gada22@hotmail.com dersom du er interessert i å bidra.

KONTAKT:

LEDER:

Kathrine Jensen har vært leder siden 2014. Ta kontakt med henne på kathrine@palestina-komiteen.no

ORG.SEKR.

Line Snekvik har vært organisasjonssekretær siden 2016. Ta kontakt med henne på post@palestina-komiteen.no

KAMPANJE

Birte Bødtker har vært kampanjeansvarlig siden 2017. Kontakt henne på birtebodtker@gmail.com

BDS-LEDER

Kristine Martinsen har vært leder i BDS-utvalget siden 2018. Kontakt henne på kristinebmartinsen@gmail.com

VI ER MED PÅ ARENDALSUKA

Palestinakomiteen er tilstede under Arendalsuka (12.-17.august). Kom bort og hil på oss hvis du er i Arendal mens arrangementet pågår! De høyreekstreme organisasjonene Alliansen og SIAN skulle opprinnelig delta på Arendalsuka, men ble ekskludert etter at flere organisasjoner - inkludert Palestinakomiteen - varslet at vi kom til å trekke oss fra arrangementet dersom disse organisasjonene fikk delta. - Holocaustforenktere og muslimhatere fremmer hat, og vi ser ingen grunn til å normalisere ytringer og holdninger som innskrenker andres frihet, sier leder av Palestinakomiteen, Kathrine Jensen.

Medlemmer av Palestinakomiteen som kunne tenke seg å stå på stand under Arendalsuka oppfordres til å ta kontakt med Odd Arne Gabrielsen på odd.gabrielsen@online.no

ANTISEMITTISME, SIONISME OG APARTHEID I ISRAEL

Palestinakomiteen på Sunnmøre skal i samarbeid med Norsk Folkehjelp ha en dagskonferanse i Ålesund i november. Sannsynlig dato er 9.november.

Tema for konferansen er antisemittisme, sionisme og apartheid i Israel. Konferansen vil belyse antisemittismen i Norge og Europa i dag og historisk. Hvordan er rasismen og diskrimineringen i Israel - både i lovgivning og i praksis? Er IDF verdens mest demokratiske hær, slik Israel hevder? Hvorfor kan vi ikke overlate kampen mot antisemittismen til Israels forkjempere? Følg med på Facebook-siden til Palestinakomiteen på Sunnmøre for oppdateringer om konferansen!

Les mer på palestinakomiteen.no eller meld deg på ved å sende en e-post til studietur@palestinakomiteen.no.

Er du impulsiv, eller har du plutselig fått noen ekstra dager fri? Vi har fortsatt noen ledige plasser igjen på årets ungdomstur for deg mellom 16 og 26 år!

2. - 11. AUGUST: UNGDOMSTUR

VISSTE DU AT... 1,5 MILLIONER

MENNESKER LEVER I 58 PALESTINSKE FLYKTNINGLEIRER SPREDT I JORDAN, LIBANON, SYRIA, GAZASTRIPEN OG VESTBREDDEN, INKLUDERT ØST-JERUSALEM.

Mer enn fem millioner palestinere er flyktninger etter at staten Israel ble opprettet. (Kilde: UNRWA)

KLASSEKASSA BLE DONERT TIL PALESTINAKOMITEEN!

Da klasse 10c og 10d ved Jordal skole skulle bestemme seg for hva de skulle gjøre med pengene de hadde i klassekassene sine, holdt de en avstemming. De kunne valgt å bruke pengene på seg selv, men elevene ønsket å gi dem til noen andre. Valget falt da på Palestinakomiteen i Norge. - Elevene har vært spesielt opptatt av hvordan palestinske barn har det, sier lærer Mathilde Krog Guttormsen. Palestinakomiteen er utrolig takknemlig for gaven, og ikke minst det flotte engasjementet hos ungdommene som dette er et uttrykk for. At ungdom i Norge bryr seg, sender et sterkt og viktig budskap om håp til palestinerne. Takk!

NEI TIL UTBYGGING AV JERUSALEMS TRIKKESTEM

Israelske myndigheter ønsker å utvide trikkesystemet i Jerusalem, tilsynelatende et alminnelig transportprosjekt. Men prosjektet har også politiske hensikter, nemlig å binde sammen Vest-Jerusalem med israelske enklaver i Øst-Jerusalem. På denne måten kan enklavene vokse og legitimeres på bekostning av byens palestinske innbyggere.

EFFEKTIV MOBILISERING

Syv selskaper var opprinnelig med i anbudskonkurransen, men antallet har krympet til to. Blant disse syv var tre franske selskaper (Systra, Alstom og Egis Rail) med. Allerede for ett år siden, i juni 2018, trakk Systra sitt kandidatur. Etter effektiv mobilisering fra en rekke organisasjoner og fagforeninger i Frankrike, varslet Alstom i mai i år at de også trekker seg fra anbudsrunden. Selskapets begrunnelse er utvetydig: «Anbudskonkurransen og selve prosjektet (...) har potensielle skadevirkninger på menneskerettigheter». Dessuten er «deltakelsen i anbudsrunden i strid med fransk rett», hevder Alstom.

Alstom er ingen «hvem som helst» innen transportsektoren. De er en av verdens største produsenter av tog, trikk og metrosystem, og har en årlig inntekt på åtte milliarder euro. I 2016 vant Alstom anbud om levering av hurtigtog i USA, en kontrakt verdt to milliarder dollar. Selskaper på størrelsen med Alstom lar seg vanligvis ikke presse så lett. Når Alstom velger å ikke være med å utvikle trikkesystemet i Jerusalem, er det et kraftig signal om at prosjektet er dypt problematisk.

Det tredje og siste franske selskapet som fortsatt er med i anbudsrunden er Egis Rail hvor den franske staten er hovedeier. Det er derfor opp til den franske regjeringen å bruke statens eierposisjon til å instruere selskapet. Tidligere i år uttalte Frankrikes president Emmanuel Macron at «antisjonisme er en moderne form for antisemittisme». Derfor er det tvilsomt at den franske regjeringen vil instruere Egis Rail til å trekke sitt kandidatur fra prosjektet. Men palestinavennlige organisasjoner i Frankrike har vist styrke. De vil kanskje klare å utøve nok press på franske myndigheter. Da vil vi få nok et bevis på at BDS-kampanjen virker.

TEKST: DANIEL DUCROCO, MEDLEM/ KILDE: ASSOCIATION FRANCE PALESTINE SOLIDARITÉ

KIRKEUKA FOR FRED

5.-22. september arrangeres den årlige Kirkeuka for fred med fokus på Palestina.

Temaet for årets Kirkeuke er «Håp og handling for fred.» Det blir særlig fokus på barn og unges situasjon samt tiårsjubileet til det palestinske Kairos-dokumentet.

Kirkeuka vil ha arrangementer spredt rundt landet, og du kan gå inn på kirkeukaforfred.no for å lese mer om arrangementer på ditt hjemsted.

Kirkeuka er et fast, årlig arrangement i september som ønsker å sette fokus på situasjonen i Palestina. Deltakere er Kirkens Nødhjelp, Karibu, Norges kristelige studentforbund, Kirkeakademiet, Kvekerhjelp, Mellomkirkelig Råd, God gave, Sabeel, KFUK/KFUM.

Gjester fra både Palestina og fra Israel er invitert.

PALESTINA UNG!

Vi har startet en egen ungdomsgruppe.

Palestina Ung startet i Oslo denne våren, og har fra før aktivistlag både i Tromsø, Bergen og snart Stavanger.

Til neste vår planlegger Palestina Ung å ha en ungdomsleir. Her vil du møte likesinnede, lære masse om Palestina og få besøk av spennende foredragsholdere med masse kunnskap.

Gå inn og lik siden *Palestina Ung* på Facebook!

Ta kontakt med [Ung@palestinakomiteen](mailto:Ung@palestinakomiteen.no) for påmelding og mer informasjon.

Leder av Palestina Ung i Oslo, Helena Natvig Safi.

På oppstartsmøtet i Oslo møtte ca. 40 personer opp, og de fikk høre foredrag fra Tora Systad Tyssen fra Fellesutvalget for Palestina og aktivist Kristin Foss.

BLI FADDER FOR PALESTINSKE BARN I LIBANON!

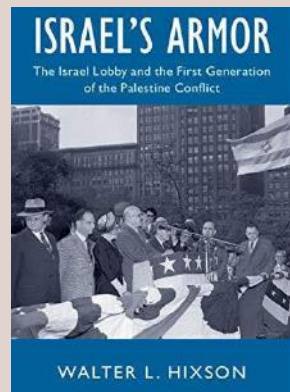
Palestinakomiteen har i mange år samarbeidet med organisasjonen Beit Atfal Assomoud om et solidaritetsprosjekt for palestinske barn i leirene i Libanon. Mange norske enkeltpersoner og familier har vært engasjert i dette arbeidet, og mange barn og familier i leirene har fått uvurderlig hjelp og knyttet livslange kontakter.

Gå inn på nettsidene våre og klikk på Fadderordningen. Der finner du informasjon om hvordan du kan bli fast støttespiller og fadder. Du kan selv velge beløpet du vil støtte og hvor ofte du vil sende penger.

palestinakomiteen.no

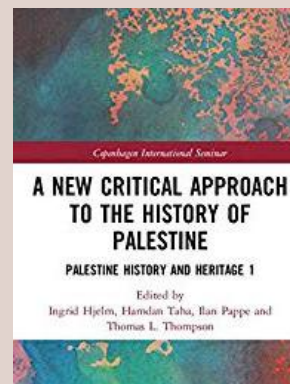
LESETIPS!

Israel Lobby and the First Generation of the Palestinian Conflict av Walter L. Hixson.

Cracks in the Wall: Beyond Apartheid in Palestine/Israel av Ben White.

A New Critical Approach to the History of Palestine av Ingrid Hjelm og Hamdan Taha.

Norge investerer utallige kroner rundt om i verden. At vi har 9000 selskaper å holde styr på gjør at det kan være vanskelig å passe på at de etiske retningslinjene holdes.

OLJEFONDET

Statens pensjonsfond, SPU, har investert 82 milliarder kroner i selskaper som tjener penger på den israelske okkupasjonen. Det er 82 milliarder kroner for mye

TEKST: KRISTINE MARTINSEN, LEDER AV PALESTINAKOMITEENS BDS-UTVALG

Oljefondets totale markedsverdi er i dag på over ni milliarder kroner, og fondet er investert i over 9000 selskaper. Etikkrådet gir råd til Norges Bank om å utelukke selskaper fra SPUs portefølje i henhold til retningslinjer fastsatt av Finansdepartementet. En rapport utarbeidet av Essex Business and Human Rights Project på vegne av Norsk Folkehjelp og Fagforbundet påpeker at Etikkrådets metode innebærer å velge ut de sakene som anses som mest alvorlige for videre undersøkelser. Undersøkelsene er da basert på normbruddets alvor og omfang, konsekvensene av normbruddet, selskapets ansvar for eller medvirkning til forholdet, selskapets tiltak for å forebygge eller bøte på skade og risiko for tilsvarende hendelser i fremtiden. Dette er problematisk fordi Etikkrådet da ikke kan gjennomgå *alle* selskapene i fondets portefølje, i tillegg til at det ikke utføres forhåndsscreening av selskaper en vurderer å investere i.

OLJEFONDETS FUNKSJON OG INVESTERINGER
SPUs hovedfunksjon er å sikre høyest mulig avkastning på fondet innenfor det investere-

ringsmandatet som Finansdepartementet har fastsatt. Fondet skal være aktive forvaltere og utøve aktivt eierskap for å ivareta fondets investeringer og sikre finansielle verdier for fremtidige generasjoner. Siden 2008 har Norges Bank Investment Management (NBIM), som er ansvarlig for forvaltningen av fondet, publisert forventningsdokumenter som beskriver hvordan de forventer at selskapene fondet er investert i

«I skrivende stund er Oljefondets markedsverdi 9 085 milliarder kroner»

håndterer globale utfordringer i sin virksomhet. Forventningene i disse dokumentene er i stor grad sammenfallende med FNs bærekraftsmål. Mandatet til SPU er lagt opp slik at internasjonale standarder og prinsipper for menneskerettigheter skal brukes som rettesnor for deres investeringsvirksomhet.

Ettersom Oljefondet har eierskap i over 9000 selskaper, sier det seg selv at det kan by på vanskeligheter for NBIM å gå alle selskapene etter i sømmene. De er heller ikke menneskerettighetsekspert. Rapporten fra Norsk Folkehjelp og Fagforbundet, som tar for seg menneskerettighetsansvaret til institusjonelle investorer i okkuperte områder, peker ut 43 selskaper SPU er investert i og hvordan SPU kan kobles til ►

brudd på menneskerettighetene gjennom sine beholdninger i selskaper med virksomhet på okkuperte palestinske territorier.

POLITIKK, VIJLE OG RISIKO

I 1998 var Finansdepartementet tydelige på at etiske retningslinjer ikke skulle være styrende for hvordan fondet valgte å investere. Dette skulle være rene finansielle vurderinger; etikken var noen andres bord å dekke. Fra 00-tallet ble de etiske retningslinjene integrert i strategien videre. Hvorfor? Svaret her er *risiko*.

Risikobegrepet er sentralt og grunnlaget for alt NBIM foretar seg av investeringer i selskaper som er listet opp i referanseindeksen. På 90-tallet handlet risikobegrepet om finansielle endringer som aksjekurs og målbare standardavvik. Men så merker man en endring på 00-tallet: Det etiske sniker seg inn fordi man ser at man kan tjene penger på kort sikt, men det er stor risiko for at etiske brudd og problematiske vurderinger vil påvirke hele Norges avkastning negativt. Det er rett og slett ikke bra for risikoen med brudd på lovverk og menneskerettigheter. Imidlertid er det verdt å spørre om hvorfor NBIM fortsetter å investere i en rekke israelske banker andre pensjonsfond (KLP, Storebrand, Sampensjon Danmark, FDC Luxemburg og PGGM Nederland) har trukket seg ut av nettopp fordi de på den måten er med på å legitimere og opprettholde okkupasjonen.

Men vi har jo Etikkrådet, tenker du sikkert. Ja, heldigvis! Problemet er at fondet er investert i over 9000 selskaper verden over, og at de ikke har ressurser til å vurdere alle disse. Etikkrådet påpeker selv at utviklingen på omfanget av investeringer har ført til at fondet er investert i flere selskaper med virksomhet i land der den etiske risikoen stor og påvirker rådets rolle som utreder, analytiker og rådgiver.¹ NBIM gjør selv risikovurderinger og nedsalg. Det siste vil si at de selger seg ned i selskaper etter egen vurdering. Per i dag er ca. 200 selskaper på denne listen på grunn av klimafaktorer.

«Problemet er at fondet er investert i over 9000 selskaper verden over, og at de ikke har ressurser til å vurdere alle disse»

Så da er vi tilbake til politikken, nærmere bestemt Stortinget og regjeringen. Det er og blir politikernes ansvar å sikre at fondet gjennom sine investeringer trygger menneskerettighetene. Mandatet for SPU viser til standarder og prinsipper fra OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og FNs Global Compact som rammer for ansvarlig virksomhet. Standardene er frivillige og ikke juridisk bindende anbefalinger. Imidlertid uttrykker de forventninger til selskapsstyring og selskapers håndtering av blant annet miljø og samfunnsmessige forhold.

Derfor var det en gledelig og positiv overraskelse å lese innstillingen til Finanskomiteen i årets oljefondsmelding. Komiteens medlemmer fra AP, SV, MDG og Rødt trakk eksplisitt frem Palestina og okkupasjonselskaper og kom med følgende forslag: «*Stortinget ber regjeringen*

FONDETS STYRINGSMODELL:

STORTINGET Har fastsatt de formelle rammebetingelsene i lov om Statens Pensjonsfond.

FINANSDEPARTEMENTET

Har det overordnede ansvaret for fondet og fastsetter rammer for forvaltningen.

NORGES BANK HOVEDSTYRE

Utfører forvaltningen av fondet, og bankens hovedstyre har delegert gjennomføringen av forvaltningsoppdraget til Norges Bank Investment Management.

LEDER FOR NORGES BANK INVESTMENT MANAGEMENT

Har det overordnede ansvaret for å gjennomføre kravene som følger av de styrende dokumenter fastsatt av hovedstyret. Lederen fastsetter retningslinjer og delegerer mandat og stillingsinstrukser til medlemmer av ledergruppen i Norges Bank Investment Management.

LEDERGRUPPEN I NORGES BANK INVESTMENT MANAGEMENT

Fastsetter retningslinjer og delegerer arbeidsoppgaver og investeringsmandater innenfor sine ansvarsområder.

komme tilbake til Stortinget med forslag til strategi for styrking av menneskerettighetene i fondets ansvarlige forvaltning med særlig fokus på investeringer i konfliktområdet, herunder okkuperte området. Strategien bør være forankret i FNs veilevende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for multi-nasjonale selskap.»

Vi ønsker oss mer av dette!

HVA KAN VI GJØRE?

Oljefondet og dets funksjon kan virke stort og uangripelig. I dag ser vi at det er tre områder som utpeker seg for påvirkning av hvordan fondet investerer:

- Finansverdenen
- Politikere
- Media

Samtidig skal både referanseindeksen (handlelisten av selskaper som NBIM investerer etter) og de etiske retningslinjene (standarder og prinsipper fra OECD og FN som rammer for ansvarlig virksomhet) vurderes. Her har vi en gylden mulighet til å påvirke og presse utvalgene som jobber med disse problemstillingene. Politikere ønsker å bli gjenvalgt, og de vil ha makt til å gjennomføre sin politikk. Men vi kan også kreve noe av de som ønsker å bli valgt. Vi må sende brev hvor bekymringer blir adressert, vi må mase og vi må kreve svar. I Palestinakomiteen kan vi drive informasjons- og kampanjearbeid for å skolere medlemmer og utveksle erfaringer. Vi må jobbe med fagbevegelsen i Norge for at de skal legge press på LO slik at de følger opp kongressvedtaket fra 2017, som blant annet sa at LO vil sikre at Oljefondet trekker investeringer fra selskaper som opererer i okkuperte områder. Vedtaket sa også at LO vil stoppe investeringer i israelske statsobligasjoner.

Vi må gjøre det pinlig for politikere å gi blaffen i palestinske liv og brudd på menneskerettighetene fra israelsk hold. Media kan engasjere seg mer og sette fokus på problemet- de har makt til å endre opinionen, og det har også folket!

Oljefondet ut av Israel og fritt Palestina!

ETIKKRÅDET

Etikkrådet overvåker SPUs portefølje og gir råd til Norges Bank om observasjon og utelukkelse av selskaper etter kriteriene for henholdsvis produktbasert utelukkelse (§2) og atferdsbasert observasjon og utelukkelse (§3) i retningslinjer for observasjon og utelukkelse fra SPU.

Det følger av retningslinjene at forhold må være «grove» eller «systematiske» for å kvalifisere som menneskerettighetsbrudd. Grove brudd gjelder etter Etikkrådets praksis forhold som rammer fysisk integritet, mens systematiske brudd innebærer at de aktuelle forholdene har et betydelig omfang.

Rådet presiserer at det legges til grunn at dersom menneskerettighetsbrudd er grove, kan det være tilstrekkelig med noen få brudd for at et selskap skal utelukkes, mens bruddene ikke behøver å være like grove for å kvalifisere for utelukkelse dersom de anses å være systematiske.

Sammen med Fellesutvalget for Palestina arrangerte Palestinakomiteen en workshop 9. mai om Oljefondet. Gjester i paneler var representanter fra Attac, Norsk Folkehjelp og BDS Norge.

¹ MELD. ST. 20 (2018-2019) S. 107.

SOLIDARITET & STYRKE

*Selv om Israel gjør sitt aller beste for å knuse
palestinerne og stjele mer og mer land,
er dette fortsatt Palestina.*

TEKST OG FOTO : KARI DAHL, SOLIDARITETSARBEIDER FOR PALESTINAKOMITEEN HØSTEN 2018

Sabah Elkheir, Sabah Elkheir! God morgen, god morgen! Folk vinker og smiler fra alle kanter. Vi humper av gårde på Salehs gamle traktor. Saleh i førersetet, vi på hvert vårt hjul.

Den blå, slitte traktoren putrer fornøyd gjennom det kuperte landskapet som er dekket av den røde tørre jorda. Oliventrærne strekker sine krokete grener opp mot himmelen mellom appelsin- og sitrontrær. Det er høst i Palestina. Saleh forteller at i april, når sitrontrærne blomster og vinden står riktig, kan man kjenne den intense lukta fra sitronblomstene helt opp til landsbyen. Nå er trærne fulle av gule og grønne sitroner, appelsiner og klementiner klare for å bli plukka og sendt ut til grønnsaksmarkeder i Qalkyilia, Tulkarem og Nablus. Mennene vi treffer ler. Vestlige kvinner på traktor er ikke hverdagskost her ute på bygda. Men overalt hvor vi kommer blir vi godt mottatt, invitert på søt te, kaffe og mat.

Diskusjonene er livlige, om alt fra politikk til hvor mange håndfuller sukker som skal i tekanna. Skal det være med mynte eller salvie?

MUREN STJELER JORD

Vi befinner oss i landsbyen Jayyous, ca. en times kjøring nord for Ramallah på den okkuperte Vestbredden. I seks uker skal vi være her som solidaritetsarbeidere som en del av Palestinakomiteens solidaritetsprosjekt. Vi skal leve i landsbyen og jobbe med bøndene. Jayyous, med sine omtrent 3500 innbyggere, ligger som de fleste andre palestinske landsbyer på en høyde i det kuperte landskapet, mens jordbrukslandet ligger nedenfor. Tidligere var Jayyous en stille landsby. Men da soldatene kom for å bygge separasjonsmuren mellom Palestina og Israel i områdene rundt Jayyous rundt år 2000, endret hverdagen

seg. Byggingen førte til at store deler av landsbyens jordbruksland og vannreservoarer ble lagt bak muren, og bøndene fikk kun svært begrensa tilgang til jorda si. Bøndene i Jayyous starta en omfattende protestaksjon der de forlangte å få muren fjerna. Protestene økte i styrke og omfang, og med støtte fra internasjonalt hold ble til slutt protestene så kraftige at Israel beslutta å gi etter for noe av presset. Men fortsatt befinner meste-parten av jorda til bøndene seg bak muren. Her ute på landsbygda bukter den seg som en slange gjennom landskapet og måler hele 700 km. Ikke som en åtte meter høy betongvegg som vi kan se rundt de palestinske byene, men som et høyt teknologisk gjerde, 40 meter i bredden rett inn på palestinsk land. Det er lenger enn strekningen Oslo - Namsos, over et område ikke større enn Hedmark fylke. Den skiller folk fra land og nekter de palestinske bøndene både tilgang og muligheter til å dyrke jorda si. Vi kan se den fra nesten alle kanter, og den minner oss hele tiden om at vi befinner oss på okkupert jord.

FORTSATT PALESTINA

Olivenhøsten har vært dårlig i år og var ferdig allerede før vi kom. En type flue la eggene sine inne i selve olivenblomsten slik at blomsten ramla av før den rakk å bli til frukt. Dette ble oppdaget for sent, og i år har svært få av oliventrærne, som er så viktige for palestinerne, båret noe særlig frukter. Men det er allikevel arbeid å gjøre i Jayyous.

Jeg sitter på knærne under et appelsintre og luker. Rykker opp lange stengler av ugress som vokser opp fra den skrinne jorda og stjeler verdifulle dråper vann fra treet. Selv om dette er et område som i utgangspunktet er rikt på vann, kontrollerer Israel tilgangen til vann med jernhånd. Her har ingen lov til å borre ned til grunnvannet uten tillatelse fra Israel. Dette gjør at tilgangen på vann i Jayyous er svært begrensa. Noen av røttene lar seg lett trekke opp med et rykk. Andre sitter dypt, og med lange armer kravler de seg fast nede i dypet. Dette er Palestina. Landet og selve jorda. Selv om Israel gjør sitt aller beste for å knuse og fjerne palestinerne, stjele mer og mer land, er dette

«Dette er et mørkt kapittel i vår historie. Vi har vært her i mange tusen år og vil fortsette å være her videre»

Utsikt fra jordet i Jayyous. Muren, Jayyous på toppen av høyden og til høyre det illegale settlementet Tzufim.

Tre unge gutter leker med en frosk de har funnet ved brønnen.

fortsatt Palestina.

«Dette er et mørkt kapittel i vår historie. Vi har vært her i mange tusen år og vil fortsette å være her videre», hører jeg noen si. Jorda vil fortsette å vokse og gro. Den trenger hverken papirer eller tillatelse for å eksistere, og de palestinske bøndene fortsetter å dyrke den. Kjærligheten til jorda er stor. Det er den som gir mat på bordet og barna utdanning. Men jorda er også viktig politisk, og jeg lærer fort at de palestinske bøndene også driver motstandskamp gjennom å dyrke jord for å beholde jord.

En av bøndene viser frem et landområde der to store gravemaskinene jobber med å jevne ut jorda. «Dette er min jord», forteller han. «Før ▶

var det bare stein her, men se nå! Denne jorda er snart klar til å dyrkes på». Vi blir stående å se på to store gule Caterpillarer som løfter og skubber svære steiner hit og dit, skraper ut jorda og bygger små terrasser som kan dyrkes på. Motorene brøler og skriker når de flytter på de enorme steinene, støvskyen står rundt dem. En tanke setter seg fast, jeg grøsser, og det går brått opp for meg at dette også må være den samme lyden og krafta fra gravemaskinene som river opp oliven-trær med røttene, både her og hos andre palestinske bøndene. Slik er hverdagen på den palestinske landsbygda, sporene av okkupasjonen er hele tida tilstede. Vi rusler videre. Det er tid for lunsj.

Til lunsj samles flere i et av de små husene knyttet til land-områdene. Saleh, som har vært oppe siden halv fem i dag morges, dupper i skyggen. Flere andre arbeidere kommer for å forberede lunsj sammen med oss. Tomat, paprika, avokado og agurk. Alt rett fra jorda, plukket i dag. I panna på gassbeholderen fraser kyllinglever stekt med hvitløk og chilli. Og olivenolje! De mest eksklusive dråpene serveres her på bakken i Jayyous. Pitabrødene kjøpte vi hos den lokale bakeren i morges, rykende ferske. Lukta fra arabisk kaffe med kardemomme slår imot oss. Dette må være verdens beste restaurant! Vi burde åpne en sammen, ler vi. Gjennom ukene gir vi de ulike rettene navn til restauranten med palestinsk bondekost. Vi fleiper, gir hverandre ulike arbeidsoppgaver i restauranten, før et øyeblikks alvor. «For meg er dette solidaritet», sier Saleh. «At dere har reist hjemmefra, fra tryggheten og familiene deres, for å være her med oss. At dere jobber med oss, spiser med oss og er hos oss. Det er solidaritet for meg.»

HISTORIER OM OKKUPASJON

Under lunsjen går praten om løst og fast, og det er da vi hører historiene. Han som henter grønnsakene for å levere dem på markedene, forteller om hva som skjedde i Tulkarem i går. Soldatene kom på raid i et hus der han leverte grønnsaker. De samlet alle som var der i et rom før de ransaket både folk og hus. Da soldatene dro, kastet de

små gassgranater inn i rommet. Folkene i huset ble ikke syke av gassen før etter ca. 15 minutter, da måtte alle ha legehjelp. Han forteller at han fortsatt er sår i øyne og halsen. Det må være en ny type gass de har begynt med, diskuterer de. Denne har de ikke opplevd før. Vi hører om kvinna som ble steina til døde i bilen sin av settlere i Nablus, og om veier som blir stengt av «flying checkpoints» og hele landsbyer som blir isolert når det israelske militæret bestemmer seg for å sperre av veien både inn og ut av landsbyene.

Og historiene om ungene, de har vi også selv blitt vitner til...

De ukene vi er i Jayyous er det hyppig besøk av soldater på kveldstid. Kveld etter kveld ruller de inn i landsbyen. Inn gjennom de trange små gatene

rett etter at det er blitt mørkt, og på den tida når ungene fortsatt er ute og leker i gata. I militærjeep. Soldater fra IDF, Israel Defence Forces. De skyter rundt seg med gummikuler, tåregass og lydbomber. Ungene besvarer med å kaste stein. Et par timers gatekrig mellom landsbyunger og soldatene. Soldatene fra landet som nylig ble rangert som verdens ellefte sterkeste militærmakt som omtaler seg selv som verdens mest moralske hær. Plutselig drar de igjen, like fort som de kom, og livet vender tilbake til det normale igjen. Av og til kommer soldatene tilbake på natta. Tar seg inn i hjemmene til folk, vekker sovende familier og drar ungene ut fra sengene med makt. En natt tok de med seg et brødrepar på 15 og 17 år.

SITRUSTRÆR PÅ REKKE OG RAD

Etter lunsj er det tid for å jobbe litt igjen. Vi krabber på bakken etter avokado og nøtter. Plukker agurker, paprika og appelsiner. «Smak på denne!» En solbrun, kraftig neve rekker meg en ferdig skrelt appelsin, delt i to, klar til å spises. «Eller kanskje du foretrekker denne typen her?» Allerede før jeg har rukket å sette tennene i den første har jeg ti nye appelsinbåter i hendene. Skallet kastes under treet. «Det som kommer fra jorda skal tilbake til jorda. Dette er en fransk type, mens den første du smakte er Abusura».

Abusura, den store grønngrule appelsinen med «magen» og det tykke skallet som etter hvert skal bli min favoritt blant alle appelsinsortene i Jayyous. Variantene er mange. Navel, Abusura, Balancia, Shamooti. Jeg ante ikke det fantes så mange varianter av appelsin! Tykt skall, tynt skall. Noen er nesten hvite i kjøttet, fra lysegule til oransje. De grønne appelsinene plukkes når de såvidt har begynt å modnes og har fått et skjær av gult i seg. De blir søtere og søtere jo mer fargen forandrer seg fra grønn til oransje. Saleh viser meg en type han bare har et par trær av. Appelsinen er lyserosa i kjøttet og smaker fantastisk. «Disse dyrker jeg kun til familien og huset», sier han lurt og rekker meg enda en båt. Den friske lukta av appelsin blir hengende lenge i lufta. Sitrustrærne står på rekke og rad, appelsiner, mandariner, klementiner og sitroner så langt øyet kan se. For meg ser de alle like ut. «Hvordan skiller du de fra hverandre?» spør jeg. To spørrende øyne ser på meg, jeg skjønner kjapt jeg har sagt noe dumt. Spørsmålet mitt blir besvart med et annet: «Hvordan ser du forskjell på dine barn?» I det fjerne summer imamens bønn. Den strømmer ut fra spirene fra

de mange moskeene fra landsbyer i flere kilometers omkrets, langt fra samstemte, men alltid på samme tid på døgnet. Den sørgmodige, vakre klangen fra stemmen i minareten: «Alluhu, alluhu akbar». I grell kontrast til de daglige geværskallene vi hører. Det er det israelske militæret. De har skytetrening ikke langt unna.

DEN FINESTE TIDA

Dagene og timene i Jayyous går fort, men står også forbausende stille. Som om vi har vært her en evighet, og som om vi kom i går. Den ene dagen ligner den andre, går sin gang fra soloppgang til solnedgang. Den fineste tida er timen rett før sola går ned. Lufta er sval og vinden mild. Sola henger lavt på himmelen. Strekker lange, varme solstråler utover og gir landskapet ett dust skjær av pastell. Jeg ser utover landet, over oliventrærne og appelsinlundene. På høyden over oss rager Tzufim. Den nærmeste naboen til Jayyous, og et av de over 130 illegale settlementene på Vestbredden. De karakteristiske røde takene skuler ned på oss og brer seg som ugress nedover i landskapet. Strekker seg ut i både bredde og lengde, ekspanderer med både ▷

Dagens arbeid. Kasser med avokado som skal sendes med grønnsaksbilen til markedene i Tulkarem og Kalkyia

folk og bebyggelse. Antall settlere øker raskt i omfang hvert år og er bare et av de mange grepene Israel benytter for å endre demografien på Vestbredden. Kontrastene er store i Jayyous. Vi pendler mellom glede over palestineres varme og gjestfrihet, og frustrasjon og sinne over okkupasjonens råhet. Til tross for de uhyggelige rammene palestinerne er tvunget til å leve under, er det med hevet hode og styrke de oppdrar sine barn og bygger hjem, dyrker jorda, lever og dør. Her finnes det både glede og sorg, trygghet og frykt. Under oppholdet blir det for meg bare tydeligere og tydeligere at Israel gjør alt de kan for å gjøre livet for palestinerne så vanskelig som de kan, og forhindrer en levedyktig palestinsk stat.

SOLDATENE FØLGER ALLTID MED

Bøndene har begynt å pakke sammen for i dag. Vi ser de dra. I biler av ymse kvalitet, en som så

vidt henger sammen og en splitter ny, med hest, esel og kjerre. Traktorer av varierende kaliber. Det er utrolig hva man kan få plass til av folk, redskaper og frukt på en traktor. Vi tar en runde på området. En siste sjekk. Brønnen er i orden, og dørene låst. Vi stenger de siste vannkranene for kvelden før vi hopper opp på traktoren, klare til å ta fatt på veien gjennom landskapet og frem mot de bratte bakkene til landsbyen på toppen av høyden. I stummende mørke drar vi, det er stjerneklart og den eneste lyden er traktoren som putrer avsted, og jeg tenker at dette må være bare et av de øyeblikkene man ønsker skal vare og vare, før Saleh snur seg mot oss, peker opp mot et blinkende lys oppe på høyden mellom Jayyous og Tzufim. «Ser dere det blinkende lyset? Det er soldatene», sier han «hver dag står de der oppe, de følger alltid med oss».

Rashedieh, Libanon.
Foto: Synne Dahl

BLI SOLIDARITETSARBEIDER

Har du solidaritet med det palestinske folket? Vil du bli kjent med mennesker i Midtøsten og lære om deres kultur? Palestinakomiteen ser nå etter nye solidaritetsarbeidere til våre samarbeidsprosjekter i Palestina og Libanon.

RASHEDIEH, LIBANON

Solidaritetsarbeiderne bor og jobber i tette relasjoner med de palestinske flyktningene i flyktningleiren Rashedieh, sør i Libanon. En sentral del av solidaritetsarbeidet er å undervise i engelsk. I tillegg jobber solidaritetsarbeiderne med ulike aktiviteter for barn og unge. Oppholdet varer i tre måneder, og søker bør ha fylt 21 år. Solidaritetsarbeidet er ikke lønnet, men Palestinakomiteen dekker reise- og boutgifter.

For mer informasjon og søknadsskjema, ta kontakt med prosjektkoordinator Elisabet Sausjord på rashedieh@palestinakomiteen.no

JAYYOUS, VESTBREDDEN

Solidaritetsarbeidet i Jayyous går ut på å høste oliven og utføre annet landsbruksarbeid. Oppholdets lengde er på seks uker, og vi sender team med inntil fire personer. Du får ikke lønn for å være solidaritetsarbeider, men vi dekker reisen og et todagers opphold i Jerusalem med guidet tur. Du bor under enkle forhold og får mat på stedet. Solidaritetsarbeideren skal donere 800 kr i uken til vår samarbeidspartner i Palestina, Land Defence Committee.

For mer informasjon og søknadsskjema, ta kontakt med prosjektkoordinator Hege Gotteberg Eide på jayyous@palestinakomiteen.no

REIS, LÆR OG FORSTÅ!

*Alle med interesse for palestinernes situasjon
bør reise på studietur til Palestina, mener
Inger Lønsethagen og Thora Holter.*

TEKST OG FOTO: INGER LØNSETHAGEN OG THORA HOLTER

Silwan, okkupert
Øst-Jerusalem.

«De vi møtte ønsket mest av alt at vi bidrar til at verden får høre om hva palestinerne utsettes for.»

Vi hadde lest og hørt mye om Palestina, palestineres situasjon, Israel og kompleksiteten i konflikten. Men å reise dit og møte både palestinere og israelere, flyktninger og aktivister, landsbyledere og menneskerettighetsorganisasjoner og høre om hva de opplever av daglige overgrep, trusler, krenkelser og redsler – det gjorde noe med oss. Det var sterke inntrykk som også ga oss innblikk i palestineres hverdag og levekår. Vi ønsker å formidle til alle som vil høre, hva vi så og hva de fortalte oss. De vi møtte ønsket mest av alt at vi bidrar til at verden får høre om hva palestinerne utsettes for, og at det internasjonale samfunnet – i tråd med internasjonale forpliktelser – reagerer kraftig på staten Israels okkupasjon, terrorisering og folkerettsbrudd.

Å LEVE SOM FLYKTNING I EGET LAND

Studieturen med Palestinakomiteen ga oss dypere innsikt og forståelse av konflikten, og ikke minst palestineres umulige livsbetingelser under okkupasjonen og hvordan det er å

leve som flyktninger i eget land. Det var avgjørende å møte enkeltpersoner og organisasjoner som B'Tselem, Al Haq og Breaking the Silence (BtS) som dokumenterer hvordan okkupasjonen ødelegger livsvilkårene for palestinerne. Vi reiste til Hebron med modige israelske eksksoldater, og fikk høre om den innsikten og erkjennelsen de fikk etter avtjent verneplikt som førte til at de ble deltakere i eksksoldatenes organisasjon Breaking The Silence. De forsvare Israel's rett som stat innenfor 1948-grensene, men tar sterk avstand fra okkupasjonen og brudd på internasjonal humanitær rett, inkludert den fjerde Genèvekonvensjonen, art. 53, som forbyr ødeleggelse av privat eiendom og art. 49, som forbyr tvangsflytting av okkupert befolkning samt flytting av egen sivilbefolkning inn i okkupert område. De fortalte om sine erfaringer og deltakelse i trakasseringer og arrestasjoner av palestinere ved blant annet sjekkpunkter langs Muren og ved angrep på palestinske hjem og bosteder. Hærens begrunnelse var: «To make our presence felt». For å skremme og ydmyke. For å gjøre livet umulig ►

Khan Al Ahmar, landsbyen som har vært truet av riving i flere år.

for palestinerne. For å beskytte de ulovlige bosetterne som i stor stil overtar mer palestinsk land enn noen gang. Som aktivister dokumenterer de det de selv har vært med på, de samler bevis, de legger fram resultatene i Knesset og for rettsapparatet. Noen ganger når disse historiene internasjonale media, ofte ikke. Historiene deres gjorde dypt inntrykk.

Vi besøkte landsbyen Susiya, som har blitt kjent internasjonalt for innbyggernes årelange motstand mot rasering etter at israelske domstoler har vedtatt å jevne landsbyen med jorden. Israelske domstoler har konkludert med at landsbyen er «ulovlig», til tross for palestinerne sine lange historie i området. Tilsvarende skjer også i beduinlandsbyen Khan al-Ahmar mellom Jerusalem og Jeriko (en av verdens eldste byer), der Israel forsøker å fjerne landsbyen og ødelegger infrastruktur som solceller, vann og gjerder for å legge press på palestinerne for at de skal forlate området og gi plass til israelske bosettinger. Til tross for internasjonal oppmerksomhet og tilstedeværelse her ser framtida ikke positiv ut for landsbyen. I dag lever nesten fem millioner palestinere under israelsk kontroll.

MEDIA FORDREIER VIRKELIGHETEN

Tre verdensreligioner møtes i Jerusalem som er en by delt i to: Øst, som skulle være palestinsk kontrollert og vest, som skulle være israelsk kontrollert. Det var slik det skulle være, men slik ble det ikke. I Øst-Jerusalem henger israelske flagg, og israelske soldater patruljerer gatene. Selv under påskefeiringen er det ulovlig å vise det palestinske flagget for de palestinske kristne som bor der. Spenningen er til å ta og føle på her, selv om vi som turister kunne vandre trygt rundt i gamlebyen, studere kjente steder fra bibelhistorien, se helligdommer og nyte tabbouleh, hummus og palestinsk Taybeh-øl.

Besøket i Betlehem med lokalbuss og gjennom sjekkpunkt 300 førte oss forbi de kjente veggmaleriene til Banksy og videre til flyktningleiren Aida fra 1950, der tredje og fjerde generasjon palestinske flyktninger i dag vokser opp. Her besøkte vi Noor Women Empowerment Group, et prosjekt for funksjonshemmede barn. Det ble startet av ei modig kvinne, Islam, og ble etter hvert støttet av mannen Ahmed etter at de selv fikk en sønn med funksjonshemninger. Vi fikk høre om hvordan de hadde organisert foreldre,

Dødehavet.

hvis funksjonshemmede barn ofte ble «gjemt» i hjemmene. De har brutt barrierer og motarbeidet stigmatisering av barna og deres familier. De gir også dagtilbud og helsehjelp. Av de om lag 6000 flyktningene som bor her har de registrert 300 barn med funksjonshemninger. Hjemme i stua har de laget en kafé der vi fikk servert palestinsk mat og fikk høre mer om hvordan de skaffet inntekter til prosjektet ved å holde matlagingskurs, produksjon og salg av kokebok, kafédrift, leie ut rom til frivillige som arbeidet med barna, anlegge grønnsakhager med mer.

Situasjonen for palestinerne er alvorlig og fastlåst, særlig etter USAs økte støtte til Israel og symboltunge flytting av ambassaden til Jerusalem samt verdenssamfunnets handlingslamme overfor palestineres rett til sitt eget land og rettigheter som folk. Etter en slik studietur ser vi tydeligere at virkeligheten som formidles gjennom media ofte er både forenklet og forvrengt. Media formidler et israelsk perspektiv på palestinerne som aggressive og som de som tyr til terror. Realiteten er at det er Israel som er okkulant og besitter overmakt med verdens

Et besøk til Klippemoskeen er et must når man er i Jerusalem.

Hebron.

mest avanserte militær- og sikkerhetsutstyr til disposisjon. Hverdagslivet til palestinerne preges av fysiske barrierer og begrensninger som store veianlegg, murer og sjekkpunkter, ID-papirer og israelskgodkjente tillatelser samt ødeleggelser av hus, jord, vann, oliventrær og redskaper. Det ser ut til å være om å gjøre å gjøre livet mest mulig vanskelig. Det gir begrensede jobbmuligheter, handel, skolegang og helsetjenester. Israelsk myndighetsutøvelse fungerer som apartheid overfor palestinerne. Israel kaller seg et demokrati, men betegnelsen er ikke forenlig med deres apartheidpolitikk.

Vi reiste hjem med sterke inntrykk og ønske om å formidle mer om palestinerne situasjon. Vi ble en sammensveiset gjeng på denne gruppeturen, og vi tok godt vare på hverandre. En stor takk til vår kunnskapsrike reiseleder, Kirsti Næss, som la alt så vel til rette for at vi alle greide å gjennomføre et fullt program hver dag og som delte så generøst med oss av egne erfaringer fra regionen. Vi oppfordrer alle med interesse for palestinerne situasjon til å melde seg på de kommende studieturer – reis, lær og forstå!

Guiden Ihab viser frem Inaba, en landsby som ble utsettelt under Nakba.

KOMMUNESTYRE - OG FYLKESTINGSVALGET 2019

NAPP-UT-GUIDE TIL VALGET

KOMMUNESTYRE- OG
FYLKESTINGSVALGET 2019:

VI VIL HA POLITIKERE SOM BRYR SEG OM FOLKERETTEN!

Politikere som stiller til valg bør bli utfordret på
Palestina-saken og boikott av israelske varer.

TEKST: REDAKSJONEN/PALESTINAKOMITEENS BDS-UTVALG

Den 9. september er det kommunestyre - og fylkestingsvalg i Norge. Palestinakomiteen anbefaler alle palestinavennere å bruke anledningen til å stemme på politikere som støtter Palestina. Mange tenker sikkert at det ikke spiller så stor rolle for Palestina-saken hvem som styrer kommunene og fylkeskommunene våre. Men det gjør det! Ikke minst med tanke på å få gjennom kommunale vedtak om å avstå fra innkjøp av israelske varer produsert på okkupert palestinsk jord. Her det det stort potensial.

APARTHEIDREGIMET ISRAEL

I kampen mot apartheidregimet i Sør-Afrika var boikott et svært viktig virkemiddel. Det begynte i det små og utviklet seg utover 80-tallet til å bli en massiv internasjonal økonomisk boikott gjennom FN. Den norske kampen mot apartheid ble ledet av solidaritetsbevegelsen, fagbevegelsen og kirken, noe som blant annet førte til at kommunene ble bedt om å ta et standpunkt. Selv om det gikk svært tregt i starten, ble resultatet at før Stortinget hadde fattet et eneste boikottvedtak, hadde flertallet av norske kommuner oppfordret til boikott.

På grunn av Israels langvarige, ulovlige og folkerettsstridige handlinger mot palestinerne, er det flere kommunestyre som har blitt utfordret på boikott av israelske varer. Politikere som stiller til kommunevalget i september bør bli spurt om hva slags varer kommunen skal forbruke. Mener de at det er greit å handle varer med et land som overser FN-resolusjoner og som gjentatte ganger bryter folkeretten? Kommuner handler med Israel og får også varer fra de ulovlige koloniene på Vestbredden. Dette er i strid med både Genèvekonvensjonene og Haagkonvensjonen. Våre politikere må tenke globalt og handle lokalt.

Palestinakomiteen har utarbeidet noen spørsmål som vi oppfordrer medlemmene våre til å stille politikere og partirepresentanter under valgkampen. Napp ut dette innstikket, ta det med deg i vesken og slå av en prat med partirepresentantene som står på stand! Vi oppfordrer også aktivister og lokallag til å arrangere politiker-møter i høst, skrive avisinnlegg, bruke sosiale medier og ikke minst stemmeseddelen til fordel for Palestina.

SPØRSMÅL TIL POLITIKERNE

- Vil du eller ditt parti fremme et forslag om at kommunen avstår fra israelske varer og tjenester som er produsert på palestinsk jord i neste periode hvis dere blir valgt inn?
- Dersom det blir fremmet et forslag om at kommunen avstår fra israelske varer og tjenester som er produsert på palestinsk jord i neste periode, vil du og ditt parti stemme for dette?
- Vil du og ditt parti jobbe for at kommunen skal stille etiske krav, ikke bare til leveransene, men også til leverandørene og deres underleverandører, om at alle ledd garanterer at de ikke bidrar til brudd på folkeretten?
- Mener du og ditt parti at palestinernes oppfordring til boikott, desinvesteringer og sanksjoner av Israel (BDS) er et riktig virkemiddel å bruke overfor Israel for å få slutt på okkupasjon og folkerettsbrudd?
- Vil du og ditt parti jobbe for at Statens pensjonsfond utland trekker ut investeringer fra selskaper og virksomheter som profitterer på folkerettsstridige bosettinger etablert på okkupert palestinsk område?

GODT VALG!

I forbindelse med stortingsvalget i 2017, kontaktet vi de ni største partiene for å få deres synspunkter når det gjelder Palestina-saken. De som kom best ut var SV og Rødt. På andreplass kom Miljøpartiet De Grønne og Arbeiderpartiet, fulgt av Venstre og Senterpartiet. Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet kom på jumboplass. Høyre valgte å ikke besvare våre spørsmål.

KOMMUNER SOM HAR VEDTATT BOIKOTT AV ISRAELSKE VARER PRODUSERT PÅ OKKUPERT PALESTINSK JORD

- Trondheim kommune
- Tromsø kommune
- Lillehammer kommune
- Hamar kommune
- Nordland fylkesting

Flere kommuner jobber med saken.

VALGTE AVSTAND FRA SIONISMEN

Jewish Voice for Peace har valgt å ta avstand fra sionisme fordi ideologien strider mot organisasjonenes visjon om rettferdighet, likhet og frihet for alle mennesker.

TEKST OG FOTO: REDAKSJONEN/JEWISH VOICE FOR PEACE

Rebecca Vilkomerson, leder for den amerikanske organisasjonen Jewish Voice for Peace

Tidligere i år hadde Palestinakomiteen i Norge besøk av Rebecca Vilkomerson, leder for den amerikanske organisasjonen Jewish Voice for Peace. I løpet av en hektisk uke arrangerte Palestinakomiteens lokallag spennende møter med henne i Bergen, Trondheim, Tromsø og Oslo.

Hun snakket blant annet om hvordan amerikaneres holdning til palestinerne er i endring, unge amerikanske jøders forhold til Israel, hvordan kampen for palestinerne rettigheter er koblet til et helt sett av grunnleggende menneskerettighetskamper, hvordan antisemittismen har økt under Trumps presidentskap og Jewish Voice for Peace sin tilnærming til sionisme. Følgende tekst er hentet fra nettsidene til Jewish Voice for Peace, og beskriver organisasjonens tilnærming til sionisme. Uttalelsen ble publisert 2018. ▶

JVPS HOLDNING TIL SIONISMEN

«Solidaritet er den politiske versjonen av kjærlighet» – Melanie Kaye/Kantrowitz, jødisk-amerikansk feminist, forfatter og aktivist (1945-2018)

Jewish Voice for Peace følger en visjon om rettferdighet, likhet og frihet for alle mennesker. Vi tar klart avstand fra sionisme fordi det strider mot disse idealene.

Vi vet at det å ta avstand fra sionisme, eller bare å diskutere det, kan være smertefullt, vekke de dypeste traumer og skape den største frykt for mange av oss. Sionisme er en politisk ideologi fra det nittende århundre som vokste fram i en tid der jøder ble definert som ugjenkallelig utenfor et kristent Europa. Europeisk antisemittisme truet og avsluttet millioner av jøders liv, i pogromer, i eksil og i Holocaust.

Gjennom studier og handlinger, gjennom et nært forhold til palestinerne som kjemper for sin frigjøring og gjennom vår egen forståelse av jøders trygghet og selvbestemmelse, har vi kommet frem til at sionisme var et falskt og feilslått svar på det brennende spørsmålet mange av våre forfedre sto overfor for å beskytte jøders liv fra den morderiske antisemittismen i Europa.

Historisk har sionisme mange forgreininger, og sionismen som har slått rot og står fram i dag er en settler-kolonial bevegelse som har etablert en apartheidstat der jøder har mer rettigheter enn andre. Vår egen historie lærer oss hvor farlig dette kan være.

Okkupasjon og fordriving av palestinere er tilsiktet. Sionismen har i generasjoner gjort grunnleggende skade ved å systematisk skille palestinere fra sine hjem, sitt land og fra hverandre. Sionismen har i praksis resultert i massakre på det palestinske folk, ødeleggelse av eldgamle landsbyer og olivenlunder, familier som bor bare noe få kilometer fra hverandre er adskilt av kontrollposter og murer og barn holder den dag i dag fast ved nøklene til de husene deres besteforeldre ble tvunget bort fra.

Fordi grunnleggelsen av staten Israel var basert på ideen om et «land uten folk», er palestinsk eksistens i seg selv et uttrykk for motstand. Vi er desto mer ydmyke overfor den glød, motstandskraft og utholdenhet vi finner i

palestinsk liv, kultur og organisering, ettersom det er en sterk avvisning av en politisk ideologi som er basert på deres utsettelse.

Når vi deler våre historier med hverandre, ser vi hvordan sionismen har skadet også jødiske mennesker. Mange av oss har lært av sionismen å behandle våre naboer med mistenksomhet, og glemme hvordan jøder bygget hjem og samfunn der vi befant oss. Jøder har hatt en lang og integrert historie i den arabiske verden og Nord-Afrika, ved å leve sammen med og dele samfunn, språk og skikk med muslimer og kristne i tusenvis av år.

Ved å skape et rasistisk hierarki med europeiske jøder øverst, slettet sionismen denne historien og ødela disse samfunnene og relasjonene. I Israel har fargede jøder - fra den arabiske verden, Nord-Afrika og Øst-Afrika - lenge vært utsatt for systemisk diskriminering og vold fra den israelske regjeringen. Det hierarkiet skaper også rom hvor fargede jøder marginaliseres, våre identiteter og forpliktelser blir trukket i tvil og trekkes i tvil og stilt spørsmålsteget ved, og våre erfaringer blir ugyldiggjort. Det hindrer oss i å se hverandre – jøder og andre medmennesker - i vår fulle menneskehet.

Sionistiske fortolkninger av historien lærte oss at det jødiske folket er alene, at for å rette opp antisemittismens skader må vi tenke på oss selv som alltid under angrep, og at vi ikke kan stole på andre. Det lærer oss frykt, og at det beste svaret på frykt er en større pistol, en høyere vegg, en mer ydmykende kontrollpost.

I stedet for å akseptere det uunngåelige ved okkupasjon og fordriving, velger vi en annen vei. Vi lærer fra de antisionistiske jøder som kom før oss, og vet at så lenge sionismen har eksistert, har også jødisk avvisning av sionismen vært der. Spesielt når vi møter den voldelige antisemittismen som næres av den hvite nasjonalismen i USA i dag, velger vi solidaritet. Vi velger kollektiv frigjøring. Vi velger en fremtid hvor alle, inkludert palestinere og jødiske israelere, kan leve sine liv fritt i levende, trygge og rettferdige samfunn med grunnleggende menneskelige behov oppfylt. Bli med oss.

Unni Wilhelmsen dro til Palestina sammen med Palestinakomiteen for å spille konsert i flyktningleiren Aida i Betlehem samtidig som Eurovision-finalen ble avholdt i Israel.

SUKSESS- KAMPANJEN

Det har vært stort fokus på boikott av Eurovision og vi kan trygt si at det har vært en suksess.

TEKST OG FOTO: BIRTE BØDTKER

Nosizwe er en av artistene som ble med oss på tur til Palestina og deltok i solidaritet med palestinerne under Globalvision.

«Eurovision handler om musikk og fellesskap. Jeg sier nei til artistvasking av en okkuperende makt»

Nosizwe

Eurovision Song Contest (ESC) i Israel er et tilbakelagt kapittel, og en samlet palestinatebevegelse kan konkludere med at kampanjen for boikott av årets ESC-arrangement var en suksess. Solidaritetsbevegelsen lyktes med målet om å være en «stein i skoen» for Israel, og fikk brukt muligheten å sette søkelys på Israels okkupasjons- og apartheidregime.

Kronen på verket her i Norge var å sende noen av Norges fineste og mest samfunnsengasjerte artister til Palestina for å spille en konsert samtidig som Eurovision-finalen ble spilt i Tel Aviv. Arrangementet ble til med støtte fra Fagforbundet og en innsamling på Palestinakomiteens Facebook-side.

I Norge så 123 000 færre NRK-sendingen enn i fjor. Samtidig sendte de palestinske og norske aktivistene sitt motsvar på nettet fra Betlehem gjennom arrangementet Globalvision, som ble streamet live via watchglobalvision.com. Rundt 40 000 seere fikk med seg sendingen. Dette var langt flere enn antallet tilskuere på Eurovision-

arenaen. 18 mai klokken 21.00 norsk tid stod artistene - internasjonale og palestinske - på scenen i Aida flyktningleir i Betlehem. Konserten fikk stor mediadekning og ble omtalt av blant annet Al Jazeera, The Guardian, Haaretz, NRK og Morgenbladet.

Det ble også arrangert solidaritetskonserter i Oslo, Fredrikstad, Stavanger og på Hamar samme kveld som finalen i Tel Aviv. I Trondheim arrangerte Palestinakomiteens lokallag en egen støttekonsert for Palestina noen dager før finalen.

BOIKOTT VIRKER!

Eurovision i Tel Aviv ble ikke det eventyret som israelske myndigheter hadde ønsket seg. Eurovision-fansen raste over tidenes dyreste billetter, og avisene skrev om tomme hotellrom og halvfulle fly til Tel Aviv. Billetter ble gitt bort til samarbeidspartnere, og IDF-soldater utgjorde en stor del av publikum. Ifølge offisielle kilder ankom bare 5000 ekstra turister Tel Aviv under konkurranseuken.

Vanligvis er dette en stor turistattraksjon som tiltrekker seg langt flere mennesker.

Det har vært mange kritiske medieoppslag og kronikker om Israel som vertsland. Finalearenaen ligger på jorda til Shaykh Muwannis, en utslettet palestinsk landsby der innbyggerne ble jaget på flukt i 1948. Slagordet til årets Eurovision-arrangement, «Dare to dream», lød hult for palestinerne som lever under blokade og okkupasjon noen få kilometer unna, og som bare kan glemme tanken på å reise til Tel Aviv.

«Demokratiet» Israel ga klar beskjed om at demonstrasjoner under Eurovision ikke ville bli tolerert, og aktivister ville bli sendt ut av landet. Dette til tross for at israelske myndigheter måtte undertegne en avtale med EBU (European Broadcast Union) om at alle - uavhengig av politisk ståsted og religiøs tilhørighet - skulle få mulighet til å komme inn i landet under Eurovision-ukene. Det ble satt opp ekstra sikkerhet både på flyplassen og i Tel Aviv for å unngå at aktivister skulle få komme inn.

ARTISTOPPROPET

I Norge lanserte Palestinakomiteen og AKULBI et eget opprop for artister som boikottet Eurovision i Israel. Oppropet var en støtte til palestinske kulturarbeidere som gjennom PACBI (The Palestinian Campaign for the Academic and Cultural Boycott of Israel) publiserte en oppfordring der de ba verdenssamfunnet om å boikotte årets Eurovision-arrangement.

Lignende opprop ble lansert i land verden over, og her hjemme signerte 152 norske artister det norske artistopporet. Mari Boine, som var blant de norske artistene som skrev under på oppropet, skrev følgende på sin Facebook-side: «Jeg stiller meg solidarisk med palestinske kunstnere og kulturarbeidere som har oppfordret til boikott». Karpe, Bugge Wesseltoft, Nils Petter Molvær, Marthe Valle, Sondre Justad og Ella Marie Hætta Isaksen var noen av de andre norske artistene som signerte artistopporet og viste sin støtte til Palestina.

Internasjonalt signerte store navn som Roger Waters, Peter Gabriel og Vivienne Westwood

tilsvarende opprop.

Det internasjonale innbyggeropporet som ble lansert senere endte med nærmere 50 000 underskrivere. Vi er mange, og det er viktig at vi bruker stemmene våre mot urett!

SVART SKJERM

Palestinakomiteen oppfordret til boikott av Eurovision gjennom kampanjen *Svart Skjerm* som ble en suksess.

Svart skjerm ble en suksess, og store artister som Karpe repostet *Svart Skjerm*-bildet på sin Instagram-konto med mange store artister og kulturpersonligheter som heiagjeng.

Karpe er kanskje Norges største gruppe og skrev under på artistopporet mot Eurovision-finalen i Tel Aviv. «Vi vil vise palestinerne at vi ikke har glemt dem», skriver gruppa på Instagram. «Boikott er et fredelig og fint alternativ til så mye annet», skriver Magdi Abdelmaguid på vegne av Karpe, og fortsetter: «Ikke først og fremst fordi jeg tror at jeg alene forandrer noe som helst ved å skru av tv-en eller

Karpe skrev under artistopppet og delte Svart skjerm-kampanjen.

bytte kanal under Eurovision. Men fordi jeg vil vise palestinerne der nede og de palestinske flyktningvennene mine her hjemme at nordmenn ikke har glemt dem. Og da er én person plutselig mye større».

POLITISK STUDIETUR

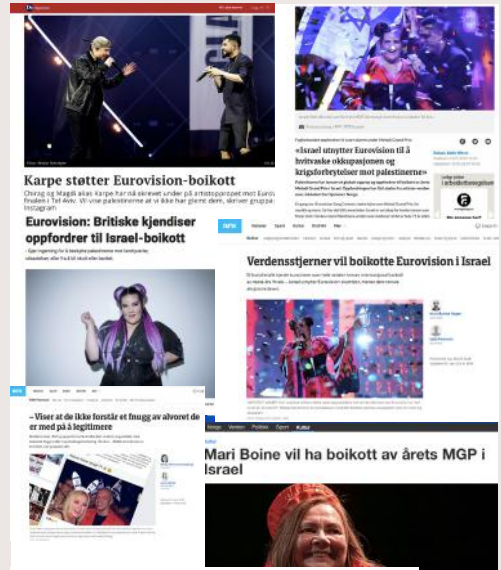
Globalvision ble slutten på en lang kampanje Palestiankomiteen har jobbet med siden Israel vant konkurransen i 2018. Artistene deltok også på en reise rundt på Vestbredden og Jerusalem der de besøkte ulike byer og de fikk se okkupasjonen med egne øyne.

GLOBALVISION

Konserten ble live-streamet på watchglobalvision.com. Globalvision ble startet for å ha en alternativ plattform til Eurovision på bakgrunn at mange mente at Israel var uskikket som vertsland. På nettsiden kan man lese : *Vi er et internasjonalt kollektiv av individuelle artister, organisasjoner og alt i mellom der med en ting til felles: vi elsker frihet, rettferdighet og menneskelige rettigheter, like mye som vi elsker Eurovision.*

BOIKOTT EUROVISION I MEDIA

Det har vært mange kronikker og mediaoppslag om boikott av Eurovision i Israel.

Norske artister deltar i protestkonsert mot Eurovision

BETLEHEM (NRK): Palestinske og aktivister som boikotter Eurovision i Israel, sender sin protestkonsert samtidig med finalen.

Israelsk gladpropaganda: Lar eurovisjonsartister danse på okkupert jord | Dag Øistein Endsjø

Er artistene, landene de representerer og EBU informert om at de er filmet på okkupert område - fremstilt som Israel?

AKTIVIST, JA VISST!

*Aktivisme kan være så mangt.
Det viktigste er at du bidrar der du kan.*

TEKST: NIKOS TAVRIDIS-HANSEN, TALSPERSON FOR BDS NORGE

Aktivisme er noe de fleste i Palestina-bevegelsen har et forhold til. Enten det er snakk om demonstrasjoner, spektakulære aksjoner, underskriftskampanjer eller annen form for lobbyvirksomhet, har vi alle brukt dager og netter på å planlegge og gjennomføre aktivistisk arbeid. Palestina-bevegelsen i Norge består av tusenvis av mennesker som bruker sin tid på en viktig frihetskamp. Derfor er det viktig å ta aktivismen på alvor.

AKTIVISME - EN DEFINISJON

«Aktivisme er en overlagt handling for å skape sosial eller politisk forandring. Denne handling utfolder seg som regel som støtte eller opposisjon til en ofte kontroversiell sak eller et omdiskutert argument», ifølge Wikipedia. Her defineres aktivisme som en overlagt handling. Og det er nettopp det aktivisme bør være; overlagt. Det bør absolutt være et mål at aktivismen i den norske Palestina-bevegelsen er godt gjennomtenkt og planlagt, både når det gjelder mål og virkemidler. Den overordnede politiske forandringen vi søker å oppnå er palestinsk frigjøring. Hva dette

til syvende og sist betyr er det ulike syn på. Noen ser for seg en stat side om side med Israel, mens andre - som undertegnede - har en visjon om én demokratisk stat for både israelere og palestinerne. Men det vi alle er enige om, er at palestinerne grunnleggende rettigheter må respekteres. Og til tross for uenigheter knyttet til detaljer og virkemidler, står vi sammen for å oppnå dette.

DET ESSENSIELLE FORARBEIDET

For at aktivisme skal ha noe for seg, må den bestå av mer enn bare støy og sjokkeffekt. Det første steget for en hvilken som helst aksjon eller kampanje er research. Det er både flaut og til skade for saken dersom man ikke har gjort seg ordentlig kjent med saken en aksjon eller kampanje ønsker å ta for seg. Deretter er det viktig å definere målene - et overordnet og flere delmål. Det er viktig at man har tenkt godt igjennom hva målet med en kampanje er før man gjennomfører aksjoner.

ALLIANSER

Den norske Palestina-bevegelsen består

«Kårstein/Al Awda» ved kai i Oslo før Ship to Gaza-aksjonen i 2018.

Artikkelforfatter Nikos under en appell utenfor Stortinget.

av flere organisasjoner og individer som samarbeider med fagbevegelsen, NGO-er og politiske partier. Det er viktig å ha gode allianser dersom man skal oppnå noe med aktivismen. De forskjellige aktørene kan ta på seg forskjellige roller, og når samarbeidet fungerer får man sterke synergier og gode kampanjer og aksjoner.

Et godt eksempel på en kampanje som var veloverveid og bygget på solide allianser, er G4S-kampanjen. Den var et samarbeid mellom Palestina-bevegelsen, NGOer, fagbevegelsen og en rekke uavhengige aktivister som sammen kjempet for at sikkerhetselskapet G4S skulle trekke seg ut av ulovlig virksomhet på okkupert palestinsk jord. Innsatsen var spesielt rettet mot G4S på universitetene i Oslo og Bergen, og det ble gjennomført solid aktivistisk arbeid på flere nivåer. Samarbeidet mellom ansatte ved universitetene, Norsk Folkehjelp, Fagforbundet og de pro-palestinske gruppene var en viktig årsak til at G4S til

slutt trakk seg ut av Norge i 2014.

Aktivismen besto blant annet av direkte aksjoner og informasjonsarbeid på universitetene og i aviser, og viste hvordan en nasjonal kampanje kan lykkes dersom samarbeidet og alliansene er gode.

VIRKEMIDLER

I aktivismen er virkemidlene viktige. Det handler ofte om offentlige og spektakulære handlinger, men det kan også være mer lavmælte uttrykk. I den norske Palestina-bevegelsen benytter de forskjellige gruppene seg av ulike aktivistiske virkemidler.

En veldig kjent aktivistisk aksjon som de første årene tiltrakk seg massiv oppmerksomhet internasjonalt, var Ship to Gaza. Aksjonene går ut på å bryte Israels blokade av Gazastripen ved å seile en flotilje eller et skip inn i palestinsk farvann. Det har ført til en rekke konfrontasjoner, og den verste i 2010 endte med ti døde aktivister. Selv om skipene aldri har kommet frem til Gaza, var dette aksjoner som

«En kjent aksjon som de første årene tiltrakk seg massiv oppmerksomhet var Ship to Gaza»

evnet å sette søkelyset på den umenneskelige blokaden av Gaza.

Også andre organisasjoner har benyttet seg av sterke virkemidler, som gateteater med sterke visuelle effekter. BDS Norge, som jeg selv er en del av, har ved flere anledninger har markert seg med slike aksjoner. Et eksempel er en aksjon vi hadde foran Stortinget der vi illuderte et angrep på Gaza. Ved hjelp av sterke visuelle grep som mennesker sminket som krigsofre og røykkanoener samt sterke lydeffekter, klarte vi å lage en spektakulær scene. Aksjonen ble filmet og filmen fikk mye oppmerksomhet. Denne oppmerksomheten var viktig for å spre budskapet gjennom media i etterkant.

KOMMUNIKASJONS- OG MEDIASTRATEGIER

Et annet viktig punkt er kommunikasjon under og etter en aksjon. Det er helt avgjørende at man klarer å kommunisere et tydelig budskap gjennom de aksjonene man gjennomfører. Det er helt essensielt at man har en mediastrategi som gjør at man får kommunisert budskapet til et stort publikum. I mange tilfeller vil det være lurt å sende ut pressemeldinger (noen ganger både før og etter en aksjon), bilder og video. Dersom man har disse strategiene på plass, får man maksimal uttelling for aksjonene man gjennomfører.

KONKLUSJON

Noen har brukt flere tiår av sine liv i Palestina-bevegelsen. Det står det respekt av, og man skal ta disse menneskenes erfaringer på alvor. Samtidig ser vi at Palestina-spørsmålet fortsatt engasjerer, og unge stemmer kommer stadig til. Disse gruppernes ulike erfaringer og kunnskaper er en viktig årsak til at vi har en såpass sterk Palestina-bevegelse i Norge. En bevegelse som dessverre kommer til å være nødvendig i mange år fremover. Nettopp fordi Palestina-bevegelsen er så viktig, og fordi mange av oss bruker så mye tid på dette arbeidet, er det viktig at vi tar aktivismen på alvor. Godt forarbeid, klart definerte mål, sterke virkemidler og god kommunikasjon er noen av de viktigste faktorene for at aktivismen vår skal være mest mulig effektiv og vellykket. Det fortjener det palestinske folket, som er grunnen til at vi i det hele tatt er aktivister!

BLI AKTIVIST!

Palestina-bevegelsen trenger flere aktivister! Ta kontakt med ditt lokallag og gi beskjed om at du er tilgjengelig. Vi behøver folk som kan hjelpe til med store og små oppgaver. Alle er like viktige! Se siste side for kontaktinformasjon.

PALESTINAS SKEIVE TRENGER VÅR STØTTE

Vi må være alle palestineres stemme, også de skeive.

TEKST: KATHRINE JENSEN

Palestinakomiteen i Norge er engasjert i Pride her hjemme, og har for tredje år på rad vært med i Pride-arrangementer flere steder i landet. Vi støtter skeive palestinere i deres kamp mot den undertrykkningen som rammer dem som offer for en brutal militær okkupasjon og deres kamp for aksept i sitt eget samfunn. Videre må Israels «pinkwashing» forstås som et ledd i den kulturelle hvitvaskingen av okkupasjon som Eurovision 2019 var et eksempel på. Ved å bruke skeive som smykker og kaste om seg med glitter prøver i Israel å dreie fokus bort fra apartheid og kolonisering.

TRENGER STØTTE

De palestinske skeive organisasjonene Al Qaws og Aswat trenger at det internasjonale samfunn ser dem og støtter dem. Det er vanskelig og tabubelagt å være homofil i det palestinske samfunnet, og skeives kamp for rettigheter er en integrert del av den grunnleggende rettighetskampen palestinerne kjemper. Da Palestinakomiteen var med på å arrangere en alternativ konsert i Betlehem under Eurovision 2019 var headlineren den åpent skeive palestinske sangeren Bashar Murad som bor i Øst-Jerusalem. Hvis vi kan være med å styrke stem-

mer som hans, er det et viktig bidrag til kampen for skeives rettigheter og kampen for palestineres frihet og grunnleggende rettigheter. Disse tingene henger sammen.

KYNISK MISBRUK AV MAKT

Det er enklere å være homofil i Israel enn i de palestinske områdene eller en del av nabolandene. Det betyr ikke at Israel er det progressive og liberale stedet de prøver å fremstille seg som all den tid palestinerne systematisk undertrykkes og diskrimineres. Palestinske homofile opplever å bli presset av israelsk etterretning og hæren til å bli kollaboratør eller bli avslørt. Dette er selektiv raushet overfor skeive og misbruk av makt. Det er ikke et uttrykk for genuin omtanke og kjærlighet for skeive, men kynisk misbruk av skeive for å fremme sin egen sak.

«Israels «pinkwashing» må forstås som et ledd i den kulturelle hvitvaskingen av okkupasjonen»

Mange skeive ønsker ikke at deres identitet skal brukes for å ta fokus bort fra Israels okkupasjon og undertrykkning, og i samarbeid med Queers4Palestine og Salam (en organisasjon for skeive med muslimsk bakgrunn) prøver vi å løfte fram viktigheten av interseksjonell solidaritet.

tine og Salam (en organisasjon for skeive med muslimsk bakgrunn) prøver vi å løfte fram viktigheten av interseksjonell solidaritet.

BUTIKKAKSJONEN I TROMSØ

Sammen med AUF, RU og SU arrangerte Palestinakomiteen i Tromsø butikkaksjon mot israelske varer i nærbutikkene.

TEKST OG FOTO: BRITT ÅS, LEDER I PALESTINAKOMITEEN TROMSØ

Samarbeid med andre er stikkordet for mye bra solidaritetsarbeid for Palestina. Dette er noe vi erfarer vi i Palestinakomiteen sitt lokallag i Tromsø. De nasjonale butikkaksjonene i regi av BDS-utvalget er intet unntak.

Med gode erfaringer fra fjoråret inviterte styret i Palestinakomiteen i Tromsø egne medlemmer og ungdomspartiene i AUF, RU og SU til å være med på årets aksjon. Uten forbehold ble det ja fra alle. Da hadde vi et flott gjeng med styremedlemmer, medlemmer og ungdommer fra

ungdomspartiene samt tre biler for transport tilgjengelig.

KLART BUDSKAP

Budskapet var enkelt: Vi skulle oppfordre forbrukere til ikke å kjøpe frukt og grønt som smaker okkupasjon og undertrykkelse. Vi ville vise forbrukermakt og oppfordre folk til å handle etisk. Vi vil at folk skal tenke seg om, og alle trenger vi å påminnes og bevisstgjøres. Siden mange kunder ikke stopper opp for lengre

samtaler, er det viktig med en løpeseddel som forklarer hva og hvorfor. Våre redskaper ble klistremerker, fjorårets løpeseddel og brev som skulle leveres butikkeierne – samt mye aksjonist-entusiasme. Vi hadde en samling i bunn, på trappa på den videregående skolen, som var samlingspunktet før vi gikk til aksjon. Vi snakka oss gjennom budskapet, hvordan vi skulle aksjonere og fordelte oss i grupper. Når man inviterer andre organisasjoner med, har man et ansvar for en minste felles plattform og at alle forstår hva budskapet er.

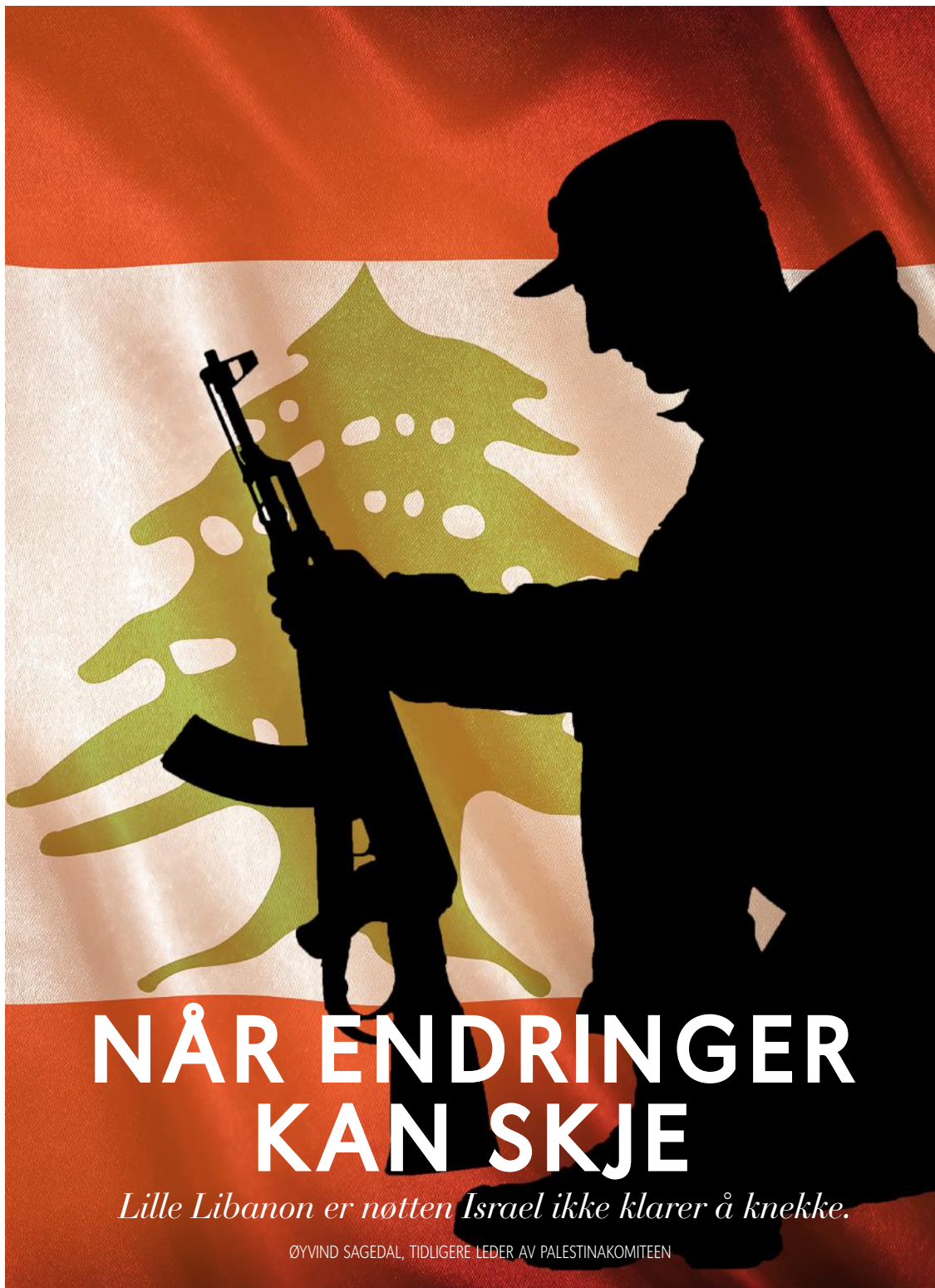
FORARBEID

Forarbeid med inndeling av butikkene i soner er viktig og gjør at vi får aksjonert effektivt. Vi gjorde også avtale om at alle skulle sende en kort SMS-rapport til aksjonsleder, leder av Palkom Tromsø, om hvordan gjennomføringen

«På vel to timer hadde vi aksjonert oss gjennom 29 butikker»

hadde gått og sende bilder for publisering på Facebook. Aksjonen gikk veldig bra! På vel to timer hadde vi aksjonert oss gjennom 29 butikker. Det var klistra på boikottmerker, delt ut løpesedler utafor butikken og levert brev til den som var ansvarlig i butikken. I Tromsø var det på dette tidspunktet israelske løspoteter, nypoteter, gulrøtter og søtpaprika som utgjorde hovedvekten av varene som var israelske. Vi fikk masse støtte av kunder og ansatte som ba oss stå på for det gode arbeidet. Selvfølgelig også noen som slettes ikke ville ta imot løpeseddel. Utover kvelden tikka det inn kule bilder fra fornøyde aksjonister, og vi lagde et Facebook-oppslag som fikk masse oppmerksomhet og delinger. Når man inviterer andre med på våre aksjoner, er det viktig å gi mye kred til de vi samarbeider med – også når man publiserer. Vi har ikke behov for å ta all æra sjøl. Hurra for AUF, RU og SU i Tromsø som er så flotte å samarbeide med! Det som binder oss sammen er langt større enn det som skiller oss. Slikt tenking blir det bra samarbeid av!

NÅR ENDRINGER KAN SKJE

Lille Libanon er nøtten Israel ikke klarer å knekke.

ØVIND SAGEDAL, TIDLIGERE LEDER AV PALESTINAKOMITEEN

Den 22. mars i år ankom deltakerne på Palestinakomiteens studietur Libanon. Den amerikanske utenriksministeren Mike Pompeo, som var på en rundreise i Midtøsten, besøkte Beirut samme dag som oss. Mens han stod ved siden av den libanesiske utenriksministeren, karakteriserte Pompeo Hizbollah som en terroristorganisasjon med uærlige kriminelle nettverk som er involvert i narkotikasmugling og pengevasking. Han hevdet at Hizbollah stjeler ressurser fra den libanesiske staten som rettmessig tilhører landets folk. Han sa også at USA vil presse Iran og Hizbollah, primært gjennom sanksjoner.

TO HOVEDBLOKKER I LIBANESISK POLITIKK

I libanesiske politikk finnes det to hovedblokker. Den ene er 14. mars-bevegelsen, som består av den sunnimuslimske statsministeren Hariris Future Movement, og kristne høyrepartier. Den andre er 8.marsalliansen bestående av den kristne presidenten Aouns, utenriksminister Bassils Patriotic Front og sjiamuslimske Hizbollah. Hizbollah har 18 seter i parlamentet og tre ministre i regjeringen, og er et nasjonalt libanesiske parti. Samtidig er Hizbollah en bevegelse som driver et utstrakt sosialt arbeid. Ved siden av dette var Hizbollah den viktigste militære kraften i motstandsbevegelsen som tvang Israel ut av det meste av libanesiske territorium i 2000. Hizbollahs krigere stoppet også Israels angrep på Libanon i 2006.

Hizbollah har kjempet på Assads side i borgerkrigen i Syria sammen med Iran. Det kan være flere grunner til dette. Et uttalt argument har vært at Hizbollah ønsker å forhindre at den syriske borgerkrigen skal spre seg til Libanon. Et annet argument er behovet for å sikre fortsatt politisk og militær ryggdekning fra aksene Syria-Iran, med det mål for øye å avskrekke Israel fra å angripe Libanon. I et slikt politisk regnestykke blir det ikke lagt vekt på at Assad leder et brutalt og undertrykkende regime.

I sitt møte med libanesiske toppolitikere sa

Pompeo at USA er klar til å bruke alle fredelige midler for å minske Hizbollahs innflytelse i Libanon. Men de libanesiske politikerne lot seg ikke presse. Som et svar på Pompeos anti-Hizbollah-tirade svarte den libanesiske presidenten, parlamentspresidenten og utenriksministeren at Hizbollah er et viktig komponent i Libanon, og at partiet nyter bred folkelig støtte.

Målet med Pompeos besøk - å isolere og å konfrontere Hizbollah - ble ikke oppnådd, takket være en enhetlig libanesiske posisjon. Lille Libanon stod opp mot USA. Selv karakteriserte Pompeo det to dager lange besøket som svært vellykket. Slik snakker og framstår utenriksministeren fra en svekket stormakt, selv om USA nå viser militære muskler overfor Iran.

USA ER SVEKKET

På reisen til Libanon møtte Palestinakomiteens studieturdeltakere den uavhengige analytikeren Abu Fadi. Han er en av Midtøstens ledende politiske strateger og jobbet tidligere som direktør i PLOs planleggingsbyrå. Også Abu Fadi påpekte at USA er svekket. Og når USA svekkes, blir også Israel svakere. Israel feilet i Gaza i 2008/9, i 2011 og i 2014. Den væpnede motstanden består. Naturligvis måtte palestinerne betale en fryktelig pris i form av døde, av mange flere lemlestedede og av materielle ødeleggelser – for ikke å snakke om alle traumatiserte barn. Dertil kommer blokaden.

Det finnes mange raketter og tunneller på Gazastripen, men israelerne gjør ikke noe med det. Det de gjør noe med, er de ubevæpnede demonstrantene som har demonstrert ved grensegjerdet i over ett år. De israelske soldatene skyter mot demonstrantene. De skyter for å drepe, og de skyter for å lemleste. Men nå går de ikke inn på bakken, påpekte Abu Fadi. I 2006 gikk imidlertid Israel inn på Gazastripen for å frigi en israelsk soldat. Deretter kidnappet Hizbollah to israelske soldater på israelsk territorium. Som en reaksjon på dette satte Israel i gang en storstilt militæraksjon mot Libanon. ▷

«Et annet argument er behovet for å sikre fortsatt politisk og militær ryggdekning fra aksene Syria-Iran, med det mål for øye å avskrekke Israel fra å angripe Libanon»

Alle broene på og over motorveien fra Beirut og sørover ble bombet i stykker. Nærmere 200 høyblokker i Beiruts søndre bydeler ble fullstendig ødelagt av israelske vakuumbomber og like mange ble utbrent. I Sør-Libanon ble bensinstasjoner og supermarkeder bombet, og flere landsbyer ble liggende nærmest som ruinhauger. 1191 sivile libanesere ble drept. På israelsk side var tallet 43.

MØTTE MOTSTAND

Ødeleggelsene i Libanon var enorme etter den månedslange militæraksjonen. Israel var med sitt flyvåpen enerådende i lufta. Men på bakken møtte de israelske styrkene sterk motstand fra Hizbollahs soldater. Mange av de israelske Merkava-tanksene ble ødelagt, og den israelske hæren ble stoppet bare noen kilometer inne på libanesisk territorium. Dette markerte et militært veiskille i Midtøsten. Til og med israelske offiserer måtte medgi at de var imponerte over Hizbollahs militære motoffensiv. Den gang hadde Hizbollah 40 000 raketter. Nå har de ifølge noen opplysninger 170 000. Og Israel har ikke forsøkt seg på noen militære eventyr i Libanon siden 2006.

Hizbollah utgjør en sterk politisk faktor i Libanon.

FORANDRINGER MÅ KJEMPES FREM

Abu Fadis hovedpoeng er at når maktbalansen i verden endres, kan forandringer skje. Nå svekkes USA og Vesten, og Kina og Russland stiger opp. Slik oppstår det flere maktsentra. For øvrig mener Abu Fadi at det kan bryte ut en ny intifada; kanskje allerede innen et år. Netanyahu's gjenvalg og løfte om å annektere C-områdene på Vestbredden gjør ikke denne profetien mindre sannsynlig. Den nye israelske regjeringen vil bli mer ultranasjonalistisk og rasistisk, skrev Gideon Levy nylig i den israelske avisen *Haaretz*. Den vil bli mindre legitim og demokratisk, men gi en bedre refleks av realiteten. I denne situasjonen kan altså endringer skje i okkupert Palestina, ifølge Abu Fadi. Han understreket at analysen ikke er basert på synsinger, men på fakta.

Uansett må vi i Palestinakomiteen intensivere arbeidet med boikott, de-investeringer og sanksjoner i solidaritet med de kjempende palestinerne. Forandringer i retning av et fritt Palestina skjer ikke av seg selv, heller ikke i en verden med endret maktbalanse. Slike forandringer må kjempes fram!

Den uavhengige analytikeren Abu Fadi tror at det snart kan bryte ut en ny intifada.

TROMSØ 19.-20. OKTOBER 2019

PALESTINAKOMITEENS NORD-NORGEKONFERANSE

HVA ER BDS, OG VIRKER DET?

DEN PALESTINSKE FRIGJØRINGSKAMPEN – VIRKER BDS?

- **KATHRINE JENSEN**, leder Palestinakomiteen i Norge
- **ALYS SAMSON ESTAPÉ**, BDS-kordinator i Europa
- **NIKOS TAVRIDIS-HANSEN**, talsperson BDS Norge
 - **LOKALE INNLEDERE, SAMARBEIDSPARTNERE OG LOKALE KULTURKREFTER**

BLI MED PÅ STUDIETUR TIL LIBANON 18.-27. OKTOBER

*Vi har utvidet våre studieturer
til Libanon, og det har vært
en kjempesuksess.
Bli med oss på tur!*

FOTO: HILDE PAPE

I år er det 71 år siden Nakba og fordrivelsen av de palestinske beboerne ut av historiske Palestina. I Libanon bor fremdeles de fleste av de som ble fordrevet fra Palestina i 1948. Vi skal møte mange av disse, barna og barnebarna deres og se det vakre landet og arkeologiske stedene.

HER ER NOE AV DET DU VIL OPPLEVE PÅ STUDIETUREN TIL LIBANON:

- Beirut med sin vakre arkitektur, museum, flyktningleirer og rester etter krigen. Møte palestinske, politiske grupper. Besøke flyktningleiren Shatila. Treffe våre gamle politiske venner fra 70-tallet, da Palestinakomiteen hadde helse-team i Libanon.
- Besøke den palestinske flyktningleiren Rasheidieh i sør Libanon. Se Tyr med sin gamle Hippodrom. Besøke Beaufortborgen, militærmuseet i Mleita, byen Saida sør for Beirut.
- Opplev Bekaadalen, som har huset så mange syriske flyktninger de siste årene. I Bekadalen

besøker vi den vakre byen Baalbek, som er kjent for sine enorme, romerske tempelruiner. Vi legger også inne et besøk på en av vingårdene som ligger i dette området for å smake på de gode Ksaravinene.

- Besøk til Byblos, en gammel bysantinsk by nord for Beirut, og de fantastiske dryppsteinsgrottene Jeita, som er noen av de flotteste i verden.

Dette og mye annet vil dere oppleve på de ni dagene turen varer. Turlleder er Øyvind Sagedal, som er tidligere leder av Palestinakomiteen. Sagedal har bodd mange år i Libanon og har svært god kjennskap til landets kultur og historie.

Pris ca. kr 14000,-

Prisen inkluderer flybilletter, all transport, overnatting, frokost og lunsj eller middag. Enkeltromtillegg kr 2000,-
Påmelding til Eldbjørg Holte, tlf. 48212214, e-postadresse studietur@palestinakomiteen.no

FYLKESREPRESENTANTER

Finnmark	Synnøve Thomassen	sthomassen009@gmail.com	97604103
Vara	Ole Ingvald Hansen	oi-hanse@online.no	90976296
Troms	Britt Ås	britthelene.aas@gmail.com	99794106
Vara	Knut Borud	knut@borud.no	41566418
Nordland	Svein Olsen	skola3004@hotmail.no	90630837
Vara	Randi Nymo	ranyo@online.no	97035744
Trøndelag	Anna Mørseth	anna-mo@online.no	41559288
Vara	Svein Johansen	sveinsveinsvein@gmail.com	98839087
Møre og Romsdal	Sissel Mordal Hilde	smhilde@broadpark.no	99034166
Vara	Kjell Stephansen	kjell.stephansen@gmail.com	97741035
Hordaland	Morten Heszelein-Lossius	heszelein@gmail.com	99150813
Vara	Alexander Ø. Gram	aogram@protonmail.com	45380595
Rogaland	Ingebretth Forus	ingebretth.forus@lyse.net	98296728
Vara	Ingrid Baltzersen	ingridbaltzersen@gmail.com	988 76578
Vest-Agder	Aslak T Fjermedal	afjarm@gmail.com	91626126
Vara	Karen Snekvik	karengrimsmo@hotmail.com	94895535
Aust-Agder	Anne Lie Nordberg	annenordberg12@gmail.com	93487906
Telemark	Gerd von der Lippe	Gerd.v.d.Lippe@hit.no	48036842
Vara	Ingrid Kvissel	kvissel@msn.com	97665383
Vestfold	Bjørgulf Brevik	bjorgulf_brevik@yahoo.no	99168796
Vara	Eddie Whyte	ewhyte@online.no	90277166
Østfold	Kristin Rosenberg	kristin.rosenberg1@gmail.com	98410704
Vara	Inger Fjeldbraaten	imfeld@icloud.com	93038639
Hedmark	Kirsti Hougen	Kirsti@egneord.no	48248741
1.vara	Svein Hanssen	svein.hanssen@gmail.com	90737915
2.vara	Yngvil Fagerheim	fagerheim.yngvild@bbnett.no	62580216
Oppland	Kari Jorun Engebretsen	karijo.engebretsen@gmail.com	90113815
Vara	Gunn-Elisabeth Almås	gunn.almås@gmail.com	97001965
Buskerud	Arne Birger Heli	heper@online.no	90063116
Vara	Audun Bakkerud	bakkerud@hotmail.com	91865494
Oslo	Kaja Borgen	ka_borgen@hotmail.com	90935661
Vara	Aram Zaheri	aramru94@gmail.com	95000587

ANDRE KONTAKTPERSONER

BDS-utvalget	Kristine Martinsen	kristinebmartinsen@gmail.com	45281833
Faglig utvalg	Petter Thoresen	petter2resen@yahoo.no	97579177
Kunst-ogkulturutvalget	Lene Westerås	westeraas@gmail.com	97570963
Solidaritetsutvalget	Tone Sunde	tone@palestinakomiteen.no	91373603
Sol.arb. Palestina	Hege Gotteberg Eide	jayyous@palestinakomiteen.no	47444187
Sol.arb. Libanon	Elisabeth Sausjord	rashedieh@palestinakomiteen.no	90667062
Studieturer	Eldbjørg Holte	studietur@palestinakomiteen.no	48212214
Medlemsansvarlig	Arne Apold	medlem@palestinakomiteen.no	99521565
Fadderprosjekt	Grete Thunold	grthun@online.no	90694868
Al Quds Reiser/butikk	Marte Flatejord	post@alquds.no	22110026

ARBEIDSUTVALGET I PALESTINAKOMITEEN

Leder	Kathrine Jensen	kathrine@palestinakomiteen.	90743720
Nestleder	Øystein Grønning	oystein@migrant.no	92866921
Organisasjonssekretær	Line Snekvik	sekretariat@palestinakomiteen.	95969874
Økonomiansvarlig	Helga Hvidsten	helgahvid@outlook.com	95775943
Styremedlem	Hilde Pape	papehilde@gmail.com	97183772
Styremedlem	Synne Dahl (permisjon)	synneldahl@gmail.com	95239799
Styremedlem	Morten Sortodden	msortodden@gmail.com	93647736
Styremedlem	Baard Thorkildssen	baard@thorkildssen.com	91650010
Styremedlem	Karoline Stensdal	karolinestensdal@hotmail.	97681926
Styremedlem	Birte Bødtker	birtebodtker@gmail.com	41187547

OVERSIKT OVER LOKALLAG

Vest-Finnmark	Synnøve Thomassen	sthomassen009@gmail.com	
Tromsø	Britt Ås	tromso@palestinakomiteen.no	99794106
Finnsnes	Tove Lie	tovekullerud@gmail.com	90732149
Narvik	Jan Åge Riseth	narvikriseth@gmail.com	99298203
Bodø	Jorunn Anda Aronsen	lorunn.anda@gmail.com	91525882
Trøndelag	Mads Nordtvedt	trondheim@palestinakomiteen.no	91330559
Romsdal	Lars Oltedal	loltedal@online.no	90865484
Sunnmøre	Kjell Stephansen	kjell.stephansen@gmail.com	97741035
Voss	Ruth Jørgensen	rutjoerg@online.no	98282995
Bergen	Claus Møller	bergen@palestinakomiteen.no	93645184
Haugalandet og Stord	Anne Hilde Hagland	haglandhimkok@yahoo.no	95186919
Stavanger	Ingebretth Forus	ingebretth.forus@lyse.net	98296728
Vest-Agder	Steinar Berge	sberge@online.no	48881433
Aust-Agder	Mohammed A. Chkontana	palestinaaustagder@gmail.com	90552652
Telemark	Aasta Kravik	aasta.kravik@gmail.com	41178405
Larvik	Grete Thunold	grthun@online.no	90694868
Horten og Tønsberg	Øyvind Wistrøm	oyvind.wistrom@hbv.no	97179079
Østfold	Knut Jarl Rødje	kjrodje@hotmail.com	90721391
Hedmark	Kirsti Hougen	hedmark@palestinakomiteen.no	48248741
Oppland	Kari Engebretsen	karijo.engebretsen@gmail.com	90113815
Ringerike	Audun Bakkerud	abakkerud@hotmail.com	91865494
Drammen	Arne Birger Heli	heper@online.no	90063116
Oslo	Kristine Martinsen	oslo@palestinakomiteen.no	45281833

PALESTINAKOMITEEN I NORGE

Adresse: Kolstadgata 1, 0652 Oslo, e-post: post@palestinakomiteen.no, mobil: 95969874

Leder: Kathrine Jensen, e-post: kathrine@palestinakomiteen.no, Mobil: 907 43 720

Sekretariat: Line Snekvik, e-post: sekretariat@palestinakomiteen.no, mobil: 959 69 874

Kampanjeansvarlig: Birte Bødtker, e-post: birtebodtker@gmail.com, mobil: 41187547

Leder i BDS-utvalget: Kristine Martinsen, e-post: kristinebmartinsen@gmail.com, mobil: 45281833

Palestinakomiteen i Norge
Frivillighetshuset, Kolstadgata 1,
0652 Oslo

PRIORITY

